

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandluse taksonoomia ja aruande esitamine

Karina Rao

Rahandusteabe poliitika osakonna projektijuht

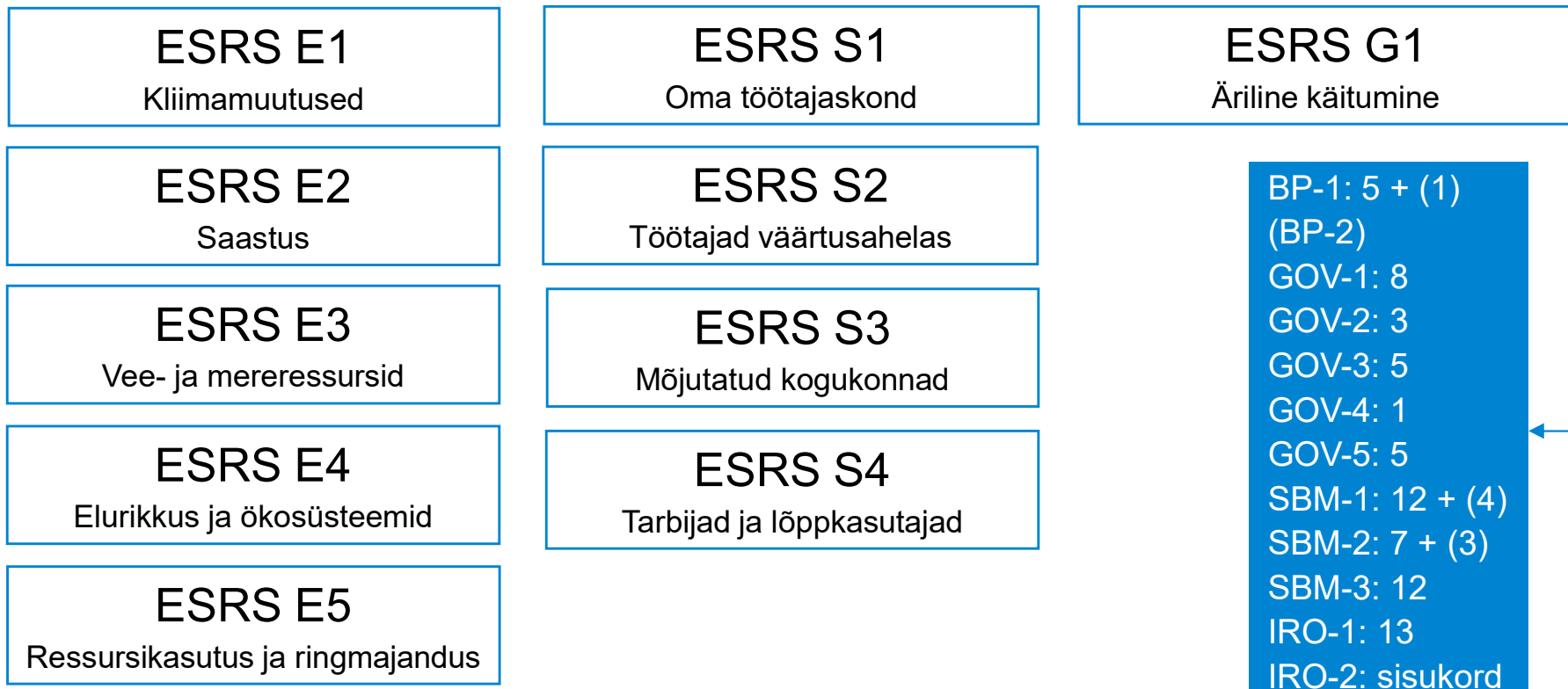
26.10.2023

Müüt: 1100 andmerida

Teemadeülesed standardid

Teemapõhised standardid

Aruandlusvorming

- Digitaalne ja masinloetav aruandlus
- CSRD: ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ESEF)
- iXBRL (Inline XBRL) formaat, kus XBRL märgendid on XHTML koodi sees
- Euroopa ühtne juurdepääsupunkt (*European Single Access Point* ehk ESAP)

Aruande esitamine Äriregistris

- Kestlikkusaruanne esitatakse majandusaasta aruande tegevusaruande koosseisus
- Andmete ristkasutus ja automatiseerimine
- Andmepõhise aruandluse taksonoomia

Aruande struktuur

Majandusaasta aruanne

Tegevusaruanne

Kestlikkusaruanne

1. Üldteave

2. Keskkonnateave

(EL) 2020/852 artiklis 8 sätestatud avalikustatav teave

3. Sotsiaalne teave

4. Valitsemisalane teave

Raamatupidamise aastaaruanne

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Karina Rao

karina.rao@fin.ee

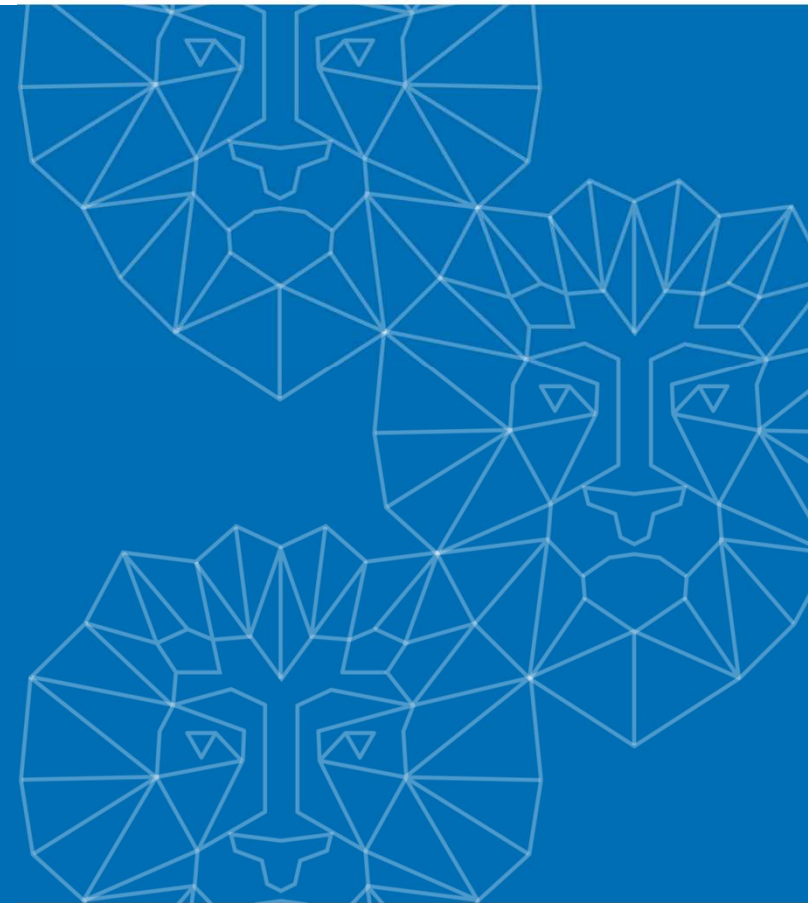
RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandlus algusest – miks meil seda vaja on?

Marika Taal

Nõunik

Rahandusteabe poliitika osakond

Kust me tuleme? Aruandluse vaatenurk

- 2014 Muu kui finantsaruandlust käsitlev direktiiv (NFRD)
- 2016 raamatupidamise seaduse § 24 punktid 6-8 ja § 31 punkt 4
 - Avaliku huvi üksused ning rohkem kui 500 töötajat
 - Ettevõtte või grupp avaldab oma tegevusega kaasnevate keskkonna- ja sotsiaalsete mõjude, inimressursi juhtimise, inimõiguste järgimise ning korrupsioonivastase võitlusega seotud küsimuste kohta informatsiooni
- 2019 Euroopa Komisjoni juhendmaterjal
- 2021 Äriühingute kehtlikkusaruandluse direktiivi ettepanek (CSRD)
- 2023 jaanuar CSRD jõustumine

Kust me tuleme? EL regulatsioonide vaatenurk

Euroopa roheline kokkulepe – siht saada esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks

Valdkondlikud tegevuskavad ja strateegiad (Talust taldrikule, säästev sinine majandus, Euroopa tööstusstrateegia jt)

2018 Kestliku rahastamise raamistiku kolm sammast

- EL taksonoomia – keskkonnaeesmärke edendavate majandustegevuste klassifitseerimissüsteem
- Avalikustamine - finantsteenuste kestlikkusega seotud teabe avalikustamise määrus (SFDR), äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD)
 - Eesmärk edendada finants- ja majandustegevuses läbipaistvust ja pikale perspektiivile keskendumist.
- Vahendid - Euroopa roheliste võlakirjade standard

Direktiivi ja standardi eesmärk

- Rahastuse suunamine kestlikutesse tegevustesse ning ettevõtetesse
- Ühtse ja läbipaistva raamistiku loomine kõigile Euroopa Liidu ettevõtetele
- ESG riskide juhtimine
- Kvaliteetsem kestlikkusarvestus ja aruandlus

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kestlikkusaruandluse standardite (ESRS) tutvustus

Marika Taal

Nõunik

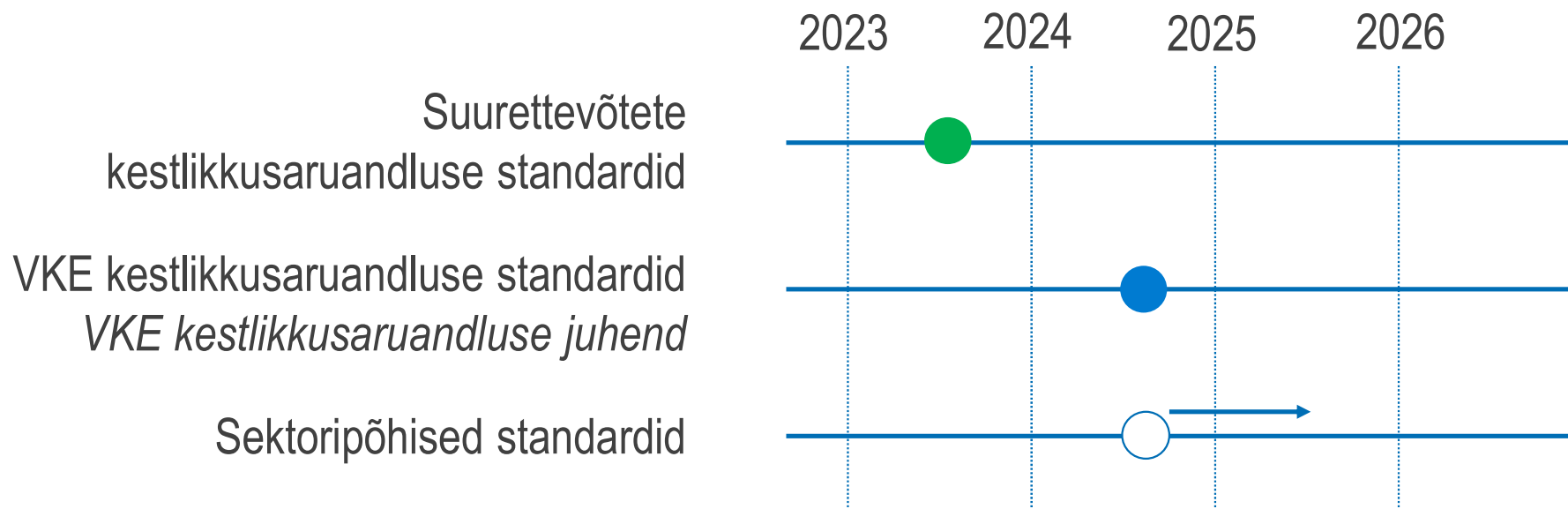
Rahandusteabe poliitika osakond

Kestlikkusaruandluse standardid

- ESRS ehk *European Sustainability Reporting Standards*
- Euroopa Finantsaruandluse Nõuanderühma (EFRAG) poolt välja töötatud
- Euroopa Komisjon avaldas määruse 31.07.2023
- Euroopa Nõukogu ja Parlamendi menetlus kuni 21.10.2023

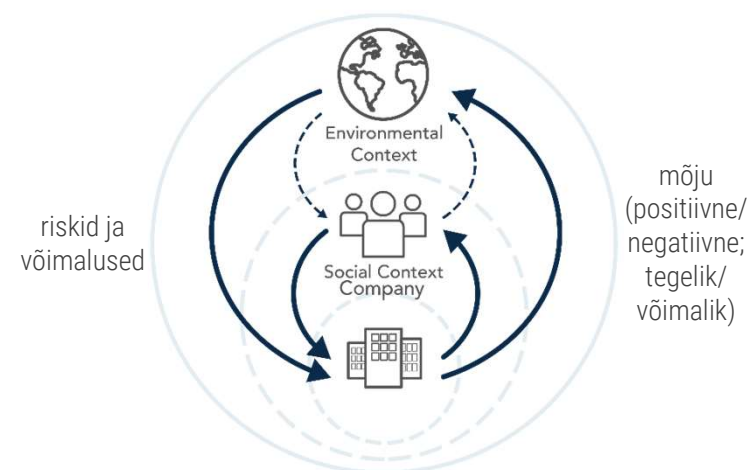
Standardid

Kestlikkusteave

	ESRS 1	Peamised nõuded
1. Üldine teave	ESRS 2	Üldine avalikustatav teave
2. Keskkonna teave	-	Määruse (EL) 2020/852 (taksonoomiamäärus) artikli 8 kohane avalikustamine
	ESRS E1	Kliimamuutused
	ESRS E2	Saastus
	ESRS E3	Vee- ja mereressursid
	ESRS E4	Elurikkus ja ökosüsteemid
	ESRS E5	Ressursikasutus ja ringmajandus
3. Sotsiaalne teave	ESRS S1	Oma töötajaskond
	ESRS S2	Töötajad väärtusahelas
	ESRS S3	Mõjutatud kogukonnad
	ESRS S4	Tarbijad ja lõppkasutajad
4. Ühinguvalitsemise teave	ESRS G1	Äriline käitumine

Olulisuse hindamine ja kahene olulisus
(*double materiality*):

ESRS 1: Peamised nõuded

ESRSi ülesehitus, selgitatakse aruande koostamise tavasid ja põhimõisteid ning sätestatakse kestlikkusteabe koostamise ja esitamise üldnõuded.

- ESRS kategooriad, aruandlusvaldkonnad
- Teabe kvalitatiivsed omadused
- Kahene olulisus kestlikkusteabe avalikustamise alusena
- Hoolsuskohustus
- Väärtusahel
- Ajaperspektiivid
- Kestlikkusteabe koostamine ja esitamine
- Kestlikkusaruande struktuur
- Seosed äriühingu aruandluse muude osadega ja seotud teave

ESRS 2: Üldised avalikustamismõõdikud

Valitsemine

Strateegia

Mõjude, riskide ja võimaluste (IRO) juhtimine

Mõõdikud ja eesmärgid

Miinimum avalikustamise nõuded oluliste kestlikkusaspektide osas:

Poliitikad

Meetmed ja ressursid

Mõõdikud

Eesmärgid

ESRS E1: Kliimamuutused

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest või väärtusahelast tulenevaid olulisi kliimamuutustega seonduvaid mõjusid, riske ja võimalusi

Ettevõtte kliimamuutuste leevendamispüüdlused, plaanid ja suutlikus kohaneda.

ESRS E2: Saastus

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest või väärtusahelast tulenevaid olulisi õhu, vee ja pinnase saastega, probleemsete ainete sh väga ohtlike ainete seonduvaid mõjusid, riske ja võimalusi

Saaste vältimine, kontroll, kõrvaldamine või vähendamine

ESRS E3: Vee- ja mereressursid

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest või väärtusahelast tulenevaid olulisi mõjusid, riske ja võimalusi vee- ja mereressursside kasutamisel.

Vee- ja mereressursside kaitse sh veetarbimise vähendamine

ESRS E4: Elurikkus ja ökosüsteemid

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest tulenevaid olulisi mõjusid, riske ja võimalusi elurikkusele ja ökosüsteemidele sh mil määral ta toetab nende kadumise ja väärtuse vähenemise või omaduste halvenemise põhjuseid.

Ettevõtte plaanid ja võimekus kohandada oma strateegiat ja ärimudelit erinevate ökosüsteemide raamistike, strateegiate ja direktiividega.

ESRS E5: Ressursikasutus ja ringmajandus

Informatsiooni esitamine, kuidas ettevõtja mõjutab ressursikasutust, sh ressursitõhusust, vältides ressursside ammendumist, ning taastuvate ressursside kestlikku hankimist ja kasutamist.

Negatiivsest ressursikasutuse ennetamine või leevendamine

Standard keskendub:

- ressursside sissevoogudel (taastuvad/mittetaastuvad)
- ressursside väljavoogudel
- jäätmetel

ESRS S1: Oma töötajaskond

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest tulenevaid olulisi mõjusid ning kaasnevaid riske ja võimalusi oma töötajatele läbi:

- töötingimuste
- *võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste* kõigile
- muud tööga seotud õiguste

Oma töötajaskond:

- Palgatöötajad
- Mittepalgatöötajad
 - Iseenda tööandja, kes on oluliselt mõjutatud ettevõtte poolt
 - Isik, kes töötab ettevõttes läbi tööhõiveteenust pakkuva ettevõtte

ESRS S2: Töötajad väärtusahelas

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest ja väärtusahelast tulenevaid olulisi mõjusid töötajatele väärtusahelas läbi:

- töötingimuste
- *võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste* kõigile
- muud tööga seotud õiguste

ESRS S3: Mõjutatud kogukonnad

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest või väärtusahelast tulenevaid olulisi mõjusid, riske ja võimalusi mõjutatud kogukondadele läbi:

- kogukondade majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste
- kogukondade poliitiliste ja kodanikuõiguste
- põlisrahvaste kogukondade eriõiguste

ESRS S4: Tarbijad ja lõppkasutajad

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest ja väärtusahelast tulenevaid olulisi mõjusid tarbijale ja/või lõppkasutajale läbi:

- teabega seotud mõju
- tarbijate ja lõppkasutajate isiklik turvalisuse
- tarbijate ja lõppkasutajate sotsiaalne kaasatus

ESRS G1: Äriline käitumine

Informatsiooni esitamine, mis puudutab ettevõtte enda tegevusest või väärtusahelast tulenevaid olulisi mõjusid, riske ja võimalusi läbi:

- ettevõtte ärikultuuri
- suhted tarnijatega (sh maksetavad)
- korruptsiooni ja altkäemaksu vältimine
- poliitilise mõju rakendamine (sh lobitöö)
- töötajakaitse
- loomade heaolu

Väljakutsed ja võimalused

Väljakutsed:

ESRS 1 ja 2: Kahese olulisuse hindamine

E 1, 4, 5 : finantsolulisuse riskide ja võimaluste prognoositav finantsmõju

S1: Töötajate ja mitte-töötajate teabe detailsuse tase

S2: Oluliste mõjude tuvastamine, seonduvate mõõtmiste ja tegevuste tulemuslikkus, mis on seotud kaudsete tarnijatega (Tier 2 ja allapoole)

S4: Oluliste mõjude tuvastamine, seonduvate mõõtmiste ja tegevuste tulemuslikkus, mis on seotud kaudsete tarbijatega

Väljakutsed ja võimalused

Võimalused:

Üleminekuaja vabastuste kasutamine

Vabatahtlikud sätted

Otsene ja kaudne kaasamine

Ühtlustumine aja jooksul ja koostöö

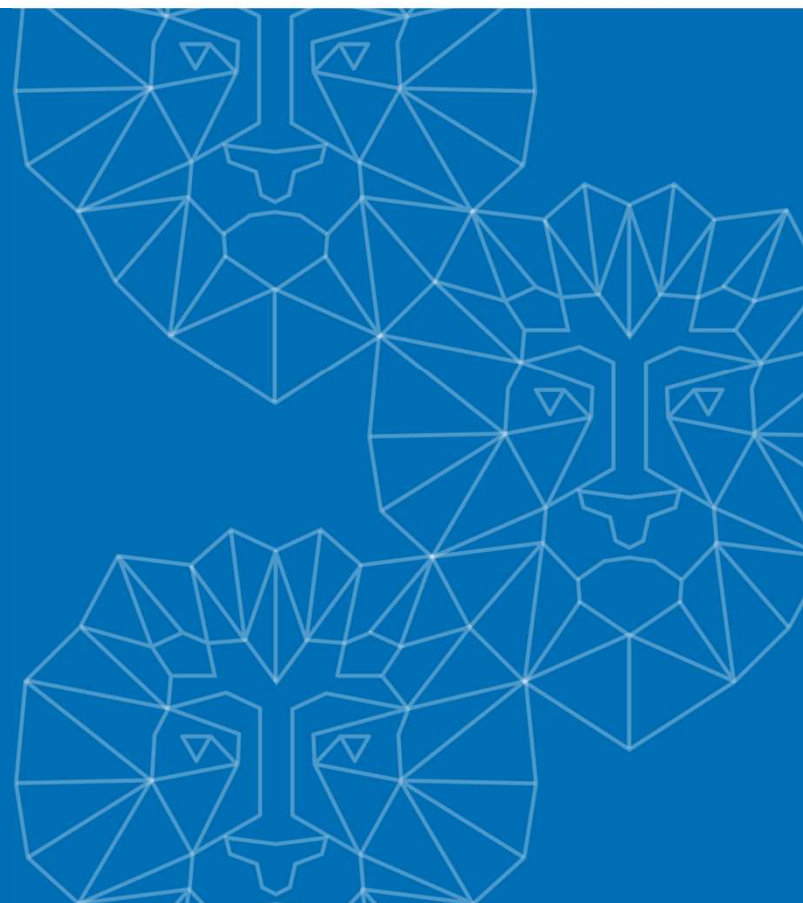

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Marika Taal

marika.taal@fin.ee

Kestlikkuse aruandluse audit

Siim Kannistu

Kestlikkusaruandluse nõustamine ja audit

KPMG Baltics

26. oktoober 2023

Uus globaalne normaalsus

ESG aruandluse eesmärk ei ole „järjekordne aruandluskohustus“

ESG aitab teha **juhtimis- ja investeerimisotsuseid**

Miks on kehtlikkus ja ESG aruandlus täna ettevõttele oluline?

1

Proaktiivne riskide maandamine

2

Investorite ja teiste huvigruppide muutunud ootused

3

Regulatiivsed muutused ja aruandluskohustus

4

Kulude vähendamine ja efektiivsuse kasv

CSRD aruande audit

Audiitori roll: tagada ESG aruannete tõene esitus ja võrreldavus, pakkuda usaldusväärset kapitaliturgudele

Mille kohta audiitor arvamust avaldab?

- Vastavus CSRD aruandluse nõuetele, sh vastavus ESRS aruandlusstandarditele
- Ettevõtte ESG aruandes avalikustatud info tuvastamise protsess
- Vastavus aruande digitaalselt märgistamise nõuetele
- Vastavus EL taksonoomia aruandluse nõuetele

Piiratud kindlustandev töö vastavalt ISAE 3000 või ISSA 5000 (kui jõutakse vastu võtta)

Piiratud kindlustandev töö

Piiratud kindlustandev töö EI OLE „LIHTSAM“ kui põhjendatud kindlustandev töö

- Väiksem kindlustunne ei tähenda, et aruanne võib sisaldada rohkem vigu
- Nõuab auditimeeskonnalt väga head kogemust ja teadmisi
- Audiitor hindab töö käigus kas on vaja rohkem tõendusmaterjali koguda
- Töö maht võib auditi jooksul oluliselt suurened

CSRD aruanne sisaldab rohkem hinnanguid, tekstilist infot ja erinevaid KPI-sid

Audiitori aruanne sisaldab kokkuvõtet läbi viidud auditiprotseduuridest

Täiendav praktiline kasu ettevõttele ESG aruande auditeerimisest

Valmisolek uueks normaalsuseks

Regulatiivne ebakindlus

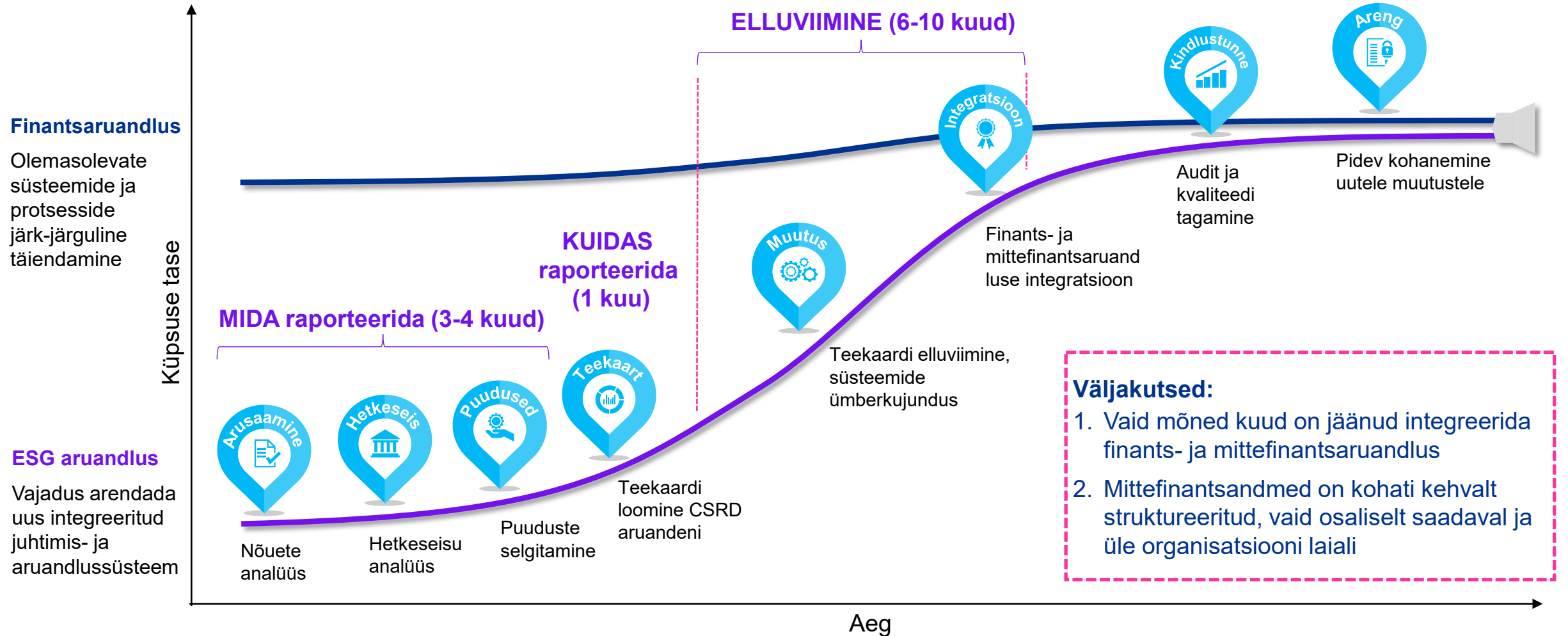
- CSRD direktiiv – eeldatavasti võetakse Eestis vastu 2024 juuli alguses
- ESRS aruandlusstandardid – esimene osa vastu võetud, sektori-spetsiifilised tulemas
- Auditeerimisstandard – ISAE 3000 või ISSA 5000?

Eestis praktika lapsekingades

- Ettevõtete ESG aruandluse tase madal
- Kiputakse alahindama ettevalmistuse mahukust ja keerukust
- Audiitoritel vähe kogemust ESG kindlustandvate tööde osas

Esimesel aastal väga kõrge risk olulisteks puudujääkideks ESG aruandes

ESG aruandluse süsteemide ja protsesside küpsuse areng

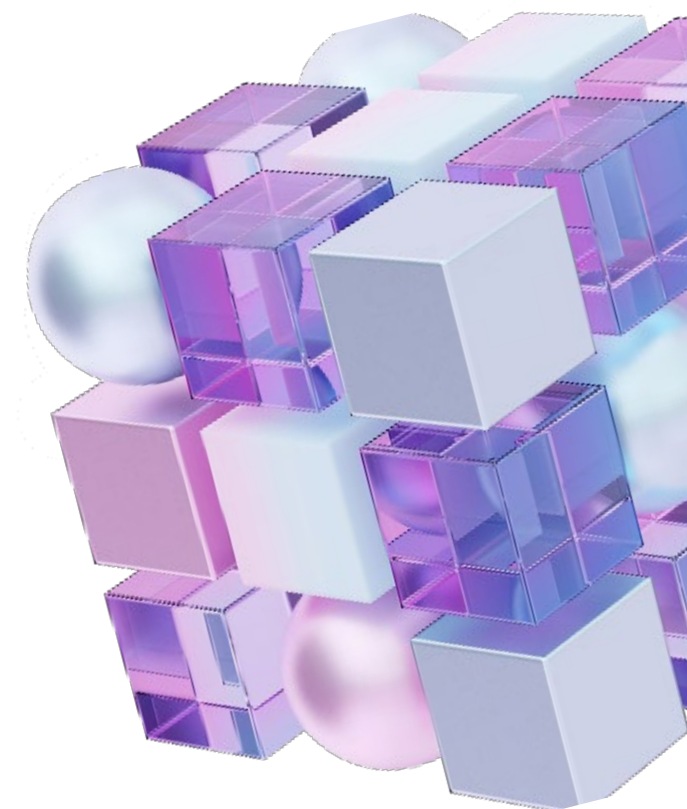

Soovitused ettevalmistumiseks

Tegevused, millega vähendada ESG aruande väärkajastamise riske ja auditile kuluvat aega

- Kasuta aruandeni jõudmiseks sobivaid sisemisi/väliseid ESG eksperte
- Koolita töötajaid ESG teemal
- Jäta protsessi käigus maha auditeeritav jälg (*audit-trail*, dokumentatsioon algandmetest aruandeni)
- Spetsiaalne aruandlustarkvara
- Tõhus sisekontrollisüsteem
- Veendu, et audiitor omab vajalikku kogemust, ekspertiisi ja piisavat ressursi
- Alusta varakult ja täienda ESG aruandlust iga-aastaselt alates 2023. aastaaruandest
- Ettevõtte tippjuhtkonna kaasamine

Kokkuvõtteks

1

ESG aruandlus on uus normaalsus, millega tuleb kohaneda

2

Selgita ESG aruandlusest tekkiv äriline kasu

3

Enneta ESG aruande mahukamat auditit

4

Esimene samm: selgita aruandluskohustuse mõju ettevõttele

5

Teine samm: selgita olulised kestlikkuse teemad

6

Alusta täna!

[kpmg.ee](https://www.kpmg.ee)

Some or all of the services described herein may not be permissible for KPMG audit clients and their affiliates or related entities.

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG Baltics OÜ, an Estonian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public